

مدل زمینه و مداخله مؤثر بر خط مشی گذاری زیست محیطی مبتنی بر فرهنگ سبز در سازمان جهاد کشاورزی استان کهگیلویه و بویراحمد

شمس الدین رحیمی زاده^۱، حسن سلطانی^{۲*}، حمید محمودیان عطا آبادی^۳، سعید رازقی^۴، سیدامیر شمس نیا^۵

چکیده

زمینه و هدف: زمینه پژوهش حل مشکلات مربوط به محیط زیست در سازمان جهاد کشاورزی استان کهگیلویه و بویراحمد می باشد. در این سازمان توسعه فرهنگ سبز از اهمیت زیادی برخوردار است. لذا به منظور توسعه فرهنگ سبز جهت حفاظت محیط زیست، نیازمند عوامل زمینه ای و مداخله گر مؤثر هستیم. هدف پژوهش نیز ارائه الگوی زمینه ای (بستر ساز) و مداخله گر (تأثیرگذار) مؤثر بر خط مشی گذاری زیست محیطی مبتنی بر فرهنگ سبز در سازمان جهاد کشاورزی می باشد.

روش شناسی: رویکرد این تحقیق ترکیبی (کمی و کیفی) بوده و از روش آمیخته اکتشافی بهره گرفته است. جامعه آماری خبرگان اجرایی و دانشگاهی در سطح کیفی و کمی ۲۶۰ نفر، بخش کیفی از نمونه گیری قضاوتی و گلوله برفی استفاده که با مصاحبه ۱۹ نفر از نمونه های مد نظر اشباع نظری رسید. روش نمونه گیری کمی به صورت طبقه ای و در دسترس، ابزار گردآوری داده ها در مرحله اول مصاحبه بعد از کدگذاری و شناسایی مضمونها و شاخصها، پرسشنامه تدوین و برای اعتبار بخشی مدل استفاده شد. تجزیه و تحلیل داده ها در قسمت کیفی با تحلیل مضمون و در کمی نرم افزار لیزرل است.

یافته ها: نتایج تحلیل مضمون نشان داد عوامل زمینه ای دارای ۲ مفهوم و ۱۱ کد که ابعاد آن شامل استانداردها و سیاست ها و اجرای قوانین و مقررات همچنین عوامل مداخله گر دارای ۲ مفهوم و ۱۰ کد که ابعاد آن شامل عوامل سیاسی و سطح دانش فنی زیست محیطی مبتنی بر فرهنگ سبز می باشد.

نتیجه گیری: نتایج تحلیل عاملی نشان داد که الگو از برازش مناسبی برخوردار و به طور کلی شناسایی عوامل زمینه ای و مداخله گر خط مشی گذاری زیست محیطی می تواند برای مدیران و کارکنان و بهره برداران کشاورزی جهت توسعه فرهنگ سبز مؤثر باشد.

واژگان کلیدی: خط مشی گذاری زیست محیطی، فرهنگ سبز، زمینه ای، مداخله گر

۱ گروه مدیریت، پردیس علوم و تحقیقات فارس، دانشگاه آزاد اسلامی، فارس، ایران.

۲ *گروه مدیریت، واحد شیراز، دانشگاه آزاد اسلامی، شیراز، ایران. (نویسنده مسئول) hassan.soltani@iau.ac.ir

۳ گروه معارف اسلامی، واحد شیراز، دانشگاه آزاد اسلامی، شیراز، ایران.

۴ گروه مدیریت، واحد شیراز، دانشگاه آزاد اسلامی، شیراز، ایران.

۵ گروه مهندسی آب، واحد شیراز، دانشگاه آزاد اسلامی، شیراز، ایران.

مقدمه

خط مشی زیست محیطی مبحث بسیار پیچیده و چند وجهی است و مسائل مرتبط با محیط زیست و حفاظت از آن بسته به اینکه فرد در چه جامعه ای و چگونه آموزش دیده است متفاوت می باشد. به عنوان مثال مدیران، خط مشی زیست محیطی را مجموعه قوانینی می دانند و معتقدند برای اینکه مشکلی ایجاد نشود باید آنها به درستی درک شوند و اغلب این قوانین را مانعی جهت کسب سود می دانند، اقتصاددانان خط مشی زیست محیطی را از نواقص بازار می دانند، محققان علوم سیاسی این خط مشی ها را از حیث سیاسی بررسی می کنند و در نهایت فلاسفه محیط را مسئله ارزشها و جهان بینی های مختلف می دانند (کوهن، ۲۰۱۴). به عبارتی خط مشی های زیست محیطی فعالیت دولتی جهت بهبود کیفیت محیط و استفاده بهتر از منابع طبیعی می باشد (کرفت، ۲۰۱۷). لذا خط مشی گذاری زیست محیطی یکی از انواع خط مشی هاست که نه تنها در حوزه اکولوژیکی یا محیط زیست تأثیرگذار است، بلکه در مقوله های اقتصادی، مالی، سیاسی، فرهنگی و اجتماعی هم مؤثر است (چان^۳، ۲۰۲۰).

بنابراین، خط مشی های محیطی در رابطه با دغدغه ها و نگرانی های اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و جامعه مدنظر قرار می گیرند و برای بهبود اثربخشی اقدامات مربوط، ممکن است خط مشی گذاران یا تصمیم گیرندگان چندین سناریو را مورد توجه قرار دهند تا طیف وسیعی از جایگزین ها برای شرایط مختلف اجتماعی و اقتصادی و محیطی ارائه شود (هو^۴ و همکاران، ۲۰۲۰). خط مشی های زیست محیطی براساس زمینه های اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی یک کشور و همچنین براساس مفهوم گسترده توسعه پایدار تدوین و اجرا می شوند (توکوه^۵ و همکاران، ۲۰۱۹). از سوی دیگر می توان گفت بین اخلاق و ابعاد شکاف خط مشی های عمومی درحوزه محیط زیست (ارتباط سیاست ها با اهداف سازمان، بعد انتظارات و احساسات جامعه و بعد تأمین نظر ذی نفعان)، رابطه مثبت و معنا داری وجود دارد (رضایی و همکاران، ۱۴۰۲). الگوی مفروضات اولیه مشترک درباره مدیریت و مشکلات زیست محیطی به صورت فرهنگ سبز تعریف می شود. این مفروضات یا باورها و ارزش ها مربوط به مدیریت زیست محیطی رفتارهای افراد را شکل می دهد و فرهنگ سبز تأثیر مثبت بر نوآوری سبز دارد (سونگ

¹ Cohen² Kraft³ Chan⁴ Hou⁵ Touko

و همکاران،^۱ ۲۰۲۰). سازگاری فرهنگ سبز به سه عامل کلیدی بستگی دارد: مدیریتی داخلی و خارجی. عوامل مدیریتی شامل بینش یا سیاست های استراتژیک است؛ عوامل داخلی شامل سیستم و عملکرد است و عوامل خارجی رقابت روندهای بازار قانون و مقررات است (چان و همکاران،^۲ ۲۰۱۷). مدیریت و فرهنگ سبز، مجموعه ای از مطالعات و اقدامات جامع، هدفمند و مستمری است که در سطوح مختلف دستگاههای دولتی صورت می گیرد تا وضعیت موجود سازمان را در جهت نیل به وضعیت دولت سبز ارتقاء و تداوم بخشد. هدف مدیریت سبز، کاهش هزینه و آثار منفی زیست محیطی ناشی از مصرف در دستگاههای دولتی از طریق اجرای نظام مدیریت محیط زیستی، تغییر الگوی مصرف، مصرف بهینه منابع و کاهش ضایعات و در نهایت بهبود محیط زیست است (چن و همکاران،^۳ ۲۰۱۲). هدف اصلی مدیریت سبز، نگهداری منابع و بهبود کیفیت محیط فیزیکی و بهبود فرآیند است (معینی،^۴ و دیگران، ۱۳۹۰). فرهنگ سبز به طور مثبت با مسئولیت زیست محیطی سازمان مرتبط است، و پایگاه دانش سبز می تواند تا حدی رابطه آنها را واسطه کند. آموزش سبز (توانایی) و مشارکت سبز (فرصت) می توانند به طور جداگانه یا مشترکاً رابطه بین فرهنگ

سبز و پایگاه دانش سبز را تعدیل کنند. مدیریت عملکرد سبز (انگیزه) به طور مثبت پایگاه دانش سبز و مسئولیت زیست محیطی سازمان را تعدیل می کند. همچنین فرهنگ سبز تأثیر پیچیده بر مسئولیت زیست محیطی سازمان را دارد، منابع سبز اهمیت برجسته دارد و بینش جدیدی را مطرح می کند (یوتینگ لی و همکاران،^۵ ۲۰۲۴). فرهنگ سبز شرکتی یا سازمانی بر رفتار تأثیر مثبت دارد (میشل کاری و همکاران،^۶ ۲۰۲۳). فرهنگ سبز به طور مثبت با مسئولیت زیست محیطی مرتبط است و پایگاه دانش سبز می تواند تا حدی رابطه آنها را واسطه کند. مدیریت عملکرد سبز به واسطه انگیزه به طور مثبت، پایگاه دانش سبز و مسئولیت زیست محیطی سازمان را تعدیل می کند (یولینگ و همکاران،^۷ ۲۰۲۴). افزایش هم افزایی بین دولت های مرکزی و محلی، با هم افزایی سیستم و بهینه سازی سیستم سیاسی بهبود می یابد که موجب تشویق عمومی به رفتار سبز می شود (چانگ لی و همکاران،^۸ ۲۰۲۴). تخریب محیط زیست ۲۰ درصد ناشی از تصویب قوانین و مقررات ضعیف، ۶۰ درصد مربوط به عدم پایبندی به قوانین و عدم ارزشگذاری به اقتصاد محیط زیست و ۲۰ درصد مربوط به نحوه ارزیابی خطی مشی ها می باشد (شیران زایی و

⁵ Yuting Liu

⁶ Michael Karikari

⁷ Yuting Liu

⁸ Chang Li

¹ Song

² Chan

³ Chen

⁴ Moini

همکاران، ۱۴۰۳). از طرفی تغییر جو جهان و سیاست های حفاظت از محیط زیست، تولید کنندگان را مجبور به اتخاذ رویه ها و سیاست های زیست محیطی کرده است. سازمان ها در بازارهای نو ظهور، مدیریت پایداری زیست محیطی را وظیفه چالش برانگیز می دانند، زیرا آنها با تمرکز بر اهداف اقتصادی خود، باید در برابر محیط زیست مسئولانه رفتار کنند (گاپتا و همکاران، ۲۰۱۸). اثربخشی درک شده، رسانه اجتماعی، آگاهی زیست محیطی، بر هدف هنجاری و نگرانی زیست محیطی اثر گذار است (صالحی و همکاران، ۲۰۲۳). یک سازمان لازم است در ابتدای استقرار سیستم مدیریت زیست محیطی، خط مشی زیست محیطی خود را تعیین نماید و مدیریت ارشد سازمان متعهد به اجرای آن گردد. خط مشی در حقیقت سیاست زیست محیطی سازمان می باشد که مدیریت ارشد سازمان آن را تعیین و خود و سازمان تحت مدیریتش را متعهد به انجام آن می نماید. خط مشی زیست محیطی لازم است در برگیرنده آثار زیست محیطی مهم فعالیت ها، محصولات و خدمات سازمان باشد و در تدوین آن برخی نکات کلیدی چون تعهد به رعایت قوانین و مقررات زیست محیطی موجود، جلوگیری از ایجاد آلودگی و تخریب محیط زیست و بهبود مستمر سیستم مدیریت زیست محیطی مدنظر قرارگیرد. همچنین خط مشی لازم است به کلیه پرسنل ابلاغ و برای

عموم قابل دسترسی باشد (پهلوان، ۱۳۸۴: ۵۴). رابطه معنی داری بین رفتار زیست محیطی کشاورزان با متغیرهای نگرش، دانش، فاصله روستا تا مرکز خدمات کشاورزی، تجربه کشاورزی و سابقه سمپاشی وجود دارد (بندری و همکاران، ۱۴۰۰). مدیران سبز در سازمان ها می توانند در ایجاد تعادل بین مصرف منابع و توسعه اقتصادی کمک نمایند و عملکرد اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی آنها را بهبود بخشند (سینگ و همکاران، ۲۰۲۰). از آنجایی که مدیریت دولتی از طرفی با توجه به نتایج و منابع و از طرف دیگر، کنترل فرآیندهای سازمان عمومی به دنبال یافتن ترکیبی میان تعقل گرایی مدیریت و تعقل گرایی منافع عمومی است، از بارزترین مصادیق «منفعت عمومی»، توجه به ملاحظات زیست محیطی در خدمات عمومی و خط مشی گذاری است (اصلی پور و همکاران، ۱۳۹۳). بنابراین حفظ محیط زیست به مسائل زیادی ارتباط دارد که بزرگترین و مهمترین آن مسئله خط مشی گذاری است. اجرای دقیق خط مشی متأثر از نحوه سازماندهی نیروها، منابع و امکانات و هدایت مدیران مؤسسه در تمهید تجهیزات لازم برای اجرای مطلوب خط مشی است (الوانی و شریف زاده، ۱۳۹۱). امروزه سازمان هایی می توانند به درستی نقش خود را ایفاکنند که به مسئولیت های اجتماعی مانند حفظ محیط زیست توجه

²Song¹ Gupta

رسانه اجتماعی، آگاهی زیست محیطی، بر هدف هنجاری و نگرانی زیست محیطی اثر گذار است. شیران زایی و همکاران (۱۴۰۳) تأکید کردند تخریب محیط زیست ۲۰ درصد ناشی از تصویب قوانین و مقررات ضعیف، ۶۰ دصد مربوط به عدم پایبندی به قوانین و عدم ارزشگذاری به اقتصاد محیط زیست و ۲۰ درصد مربوط به نحوه ارزیابی خط مشی ها می باشد. مسرور و همکارانش (۱۴۰۲) بیان کردند شایستگی مدیریت تأمین سبز بر صرفه جویی در هزینه های زیست محیطی در نیروگاه رامین سبز تأثیر معناداری دارد. رضایی و همکاران (۱۴۰۲) در مطالعه خود به این نتیجه رسیدند، بین اخلاق و ابعاد شکاف خط مشی های عمومی درحوزه محیط زیست (ارتباط سیاست ها با اهداف سازمان، بعد انتظارات و احساسات جامعه و بعد تأمین نظر ذی نفعان)، رابطه مثبت و معنا داری وجود دارد. نتایج انصاری و همکارانش (۱۴۰۱) علاوه بر ترسیم خط مشی گذاری در سازمان مورد اشاره، فرایند خط مشی گذاری در آموزش عالی ایران را مورد واکاوی قرار می دهد. معدنی (۱۴۰۱) تدوین الگوی خط مشی گذاری زیست محیطی مبتی بر گردشگری سبز را مورد تحقیق قرار داد. در میان شاخص ها ارتباطات و تعاملات نهادهای متولی از میان سایر شاخص ها داری بیشترین نمره در این الگو بود. بندری و همکاران (۱۴۰۰) نشان دادند رابطه معنی داری بین رفتار زیست محیطی کشاورزان با متغیرهای نگرش، دانش، فاصله روستا تا مرکز خدمات

داشته و آن را در اولویت قرار داده باشند! خط مشی های زیست محیطی فعالیت دولتی جهت بهبود کیفیت محیط و استفاده بهتر از منابع طبیعی می باشد. بخش کشاورزی با هدف امنیت غذایی با توجه به توسعه و عمران روستاها در دستگاه های اجرایی محور توسعه اقتصادی و اجتماعی بوده و تحولات وسیعی در عرصه کشاورزی و روستاها و مناطق عشایری بوجود آورده است. از طرفی الگوی مفروضات اولیه مشترک درباره مدیریت و مشکلات زیست محیطی به صورت فرهنگ سبز تعریف می شود. لذا اگر بخواهیم مشکلات مربوط به محیط زیست را در سازمان جهاد کشاورزی استان کهگیلویه و بویراحمد حل کنیم، در این سازمان توسعه فرهنگ سبز از اهمیت زیادی برخوردار است. به منظور توسعه فرهنگ سبز جهت حفاظت محیط زیست، نیازمند عوامل زمینه ای و مداخله گر مؤثر هستیم که در این تحقیق برای رسیدن به این الگو، عوامل زمینه ای و مداخله گر مؤثر بر خط مشی گذاری زیست محیطی مبتنی بر فرهنگ سبز را بررسی می کنیم. همچنین آیا الگو از برازش مناسبی برخوردار است؟ آیا شناسایی عوامل زمینه ای و مداخله گر خط مشی گذاری زیست محیطی می تواند برای مدیران، کارکنان و بهره برداران بخش کشاورزی جهت توسعه فرهنگ سبز در سازمان جهاد کشاورزی مؤثر باشد؟

پیشینه پژوهش:

محمد صالحی و همکارانش (۱۴۰۳) نشان دادند اثر بخشی درک شده مشتری،

کشاورزی، تجربه کشاورزی و سابقه سمپاشی وجود دارد. حسینی گل افشانی و همکاران (۲۰۱۹) در تحقیقشان ابعاد و شاخص های نظام تحول اداری از منظر خطی مشی های فرهنگی شامل ابعاد مؤثر بر نظام تحول اداری (فرهنگی، سیاسی، اداری و اقتصادی) شناسایی شد. میومند و همکاران (۱۳۹۸) نتایج حاصل از الگو سازی معادله ساختاری نشان داد که همه مؤلفه های کیفی استخراج شده اثر مستقیم و معناداری بر خطی مشی های زیست محیطی کشور دارد. کیانی سلمی و شاطریان (۱۳۹۷) نشان داد بین عوامل سرمایه فرهنگی، هویت اجتماعی - فرهنگی و همبستگی اجتماعی با حفظ محیط زیست رابطه معناداری وجود ندارد. اما رابطه بین مشارکت اجتماعی و آموزش های اجتماعی و فرهنگی در باره مسائل زیست محیطی و حفظ محیط زیست معنادار است. متنی زاده و همکاران (۱۳۹۵) عنوان داشته اند که سوابق حاکی از آن است که راه حل های فنی نتوانسته اند مانع از زوال روز افزون محیط زیست شوند. کرمی و کشاورز (۲۰۱۵) تأکید کردند به منظور حفظ منابع طبیعی باید در نگرشی سیستمی و جامع نگر، رابطه نظام اجتماعی بوم نظام، مورد توجه قرار گیرد و بر نقش ابعاد انسانی در سازگاری با بوم نظام تأکید شود. رضایی و همکاران (۱۳۹۵) در خصوص مدیریت پایدار

منابع طبیعی در راستای تبادل اطلاعاتی مطالعه ای انجام دادند. بر اساس نتایج تحقیق آنها، دسترسی و اشتراک اطلاعات در بین سازمان ها به آسانی صورت نمی گیرد و سطح ارتباط متوسطی میان سازمان ها دارد. یوتینگ لی و همکاران (۲۰۲۴) نشان دادند فرهنگ سبز به طور مثبت با مسئولیت زیست محیطی سازمان مرتبط است، و پایگاه دانش سبز می تواند تا حدی رابطه آنها را واسطه کند. آموزش سبز (توانایی) و مشارکت سبز (فرصت) می توانند به طور جداگانه یا مشترکاً رابطه بین فرهنگ سبز و پایگاه دانش سبز را تعدیل کنند. مدیریت عملکرد سبز (انگیزه) به طور مثبت پایگاه دانش سبز و CER (مسئولیت زیست محیطی سازمان) را تعدیل می کند. این مطالعه از نظر تئوری مکانیسم تأثیر پیچیده بین فرهنگ سبز و CER را نشان می دهد، اهمیت منابع سبز را برجسته می کند و بینش جدیدی در مورد چگونگی بهبود CER ارائه می کند. چانگ لی و همکاران^۲ (۲۰۲۴) تأکید کردند افزایش هم افزایی بین دولت های مرکزی و محلی می تواند به طور موثری به طور کلی بهبود یابد هم افزایی سیستم بر اساس هدف بهینه سازی سیستم سیاستی است برای تشویق عمومی برای تمرین رفتار سبز. در واقع این مقاله مبنایی نظری برای فرمول بندی سیاست راهنمای رفتار سبز عمومی ارائه می کند. کای لی^۳ و

³ Ci Li

¹ Yuting Liu

² Chang

همکاران (۲۰۲۳) بینش هایی را در مورد هدف استراتژیک سبز بر نتایج عملکرد از طریق فرهنگی ارائه می دهد. میشل کاری و همکاران^۱ (۲۰۲۳) نتایج نشان داد که فرهنگ سبز شرکتی بر رفتار تأثیر مثبت دارد. لی پینگ فان و همکاران (۲۰۲۳) نشان دادند نرخ یافته های کلیدی شامل موارد زیر است: (۱) رهبری محیطی بر فرهنگ سبز، مدیریت زیست محیطی، استراتژیک و رفتار زیست محیطی تأثیر مثبت می گذارد (۲) فرهنگ سبز و مدیریت محیطی واسطه ارتباط بین رهبری محیطی و رفتار محیطی (۳) استراتژیک تأثیر رهبری محیطی را بر آن واسطه می کند رفتار محیطی از طریق رهبری محیطی، انتشار دانش و نگرش در شکل دهی تأثیر می گذارد. مقاله پیشنهاد می کند که صنایع با فناوری پیشرفته می توانند جهان بینی و شیوه های روزانه خود را تغییر دهند. لیو وی و همکاران^۲ (۲۰۲۲) به بررسی نقش میانجی فرهنگ سبز و نوآوری سبز در رابطه بین مدیریت منابع انسانی سبز و عملکرد محیطی می پردازد. این تحقیق در مقیاس بزرگ به مطالعه ۲۹۰ کارمند از شرکت های تولیدی در مالزی پرداخت. آنها یک فرهنگ آگاهانه از نظر زیست محیطی و ترویج نوآوری سبز محیط زیست در بین کارکنان آگاه و در نهایت، اهمیت این مطالعه را برای مدیریت ارشد برجسته نشان دادند و به

مفهوم واسطه ای نقش فرهنگ سبز و نوآوری سبز و پیامدهای آن برای نسل های آینده مدیران مسئول که این دانش را کسب خواهند کرد تأکید دارد. هازایی سادام و همکاران^۳ (۲۰۲۲) خرید سبز در گذشته، حال و آینده را مورد بررسی قرار دادند. آنها نشان دادند خرید سبز در توسعه پایدار نقش اساسی دارد. تانوا سم و همکاران^۴ (۲۰۲۲) مدیریت منابع انسانی سبز در صنایع خدماتی شامل سازه، پیشینیان، پیامدها و چشم انداز را مورد بررسی قرار دادند. و بهبود سیستم مدیریت منابع انسانی را نشان دادند. شارما شهیب و همکاران^۵ (۲۰۲۱) دریافتند که مرتبط ترین عامل نوآوری، سازگاری فرهنگ سبز است و عملکرد سبز به عنوان پیامد اصلی و نقش واسطه ای معنادار تعهد کارکنان بین نوآوری و عملکرد سبز یافت شد. مخلوف و همکاران (۲۰۲۱) نقش گرایش کارآفرینی سبز بر عملکرد محیطی، دیدگاه مبتنی بر منابع طبیعی را مورد بررسی قرار دادند و نشان دادند پایداری محیطی وظیفه اصلی کارآفرینی زیست محیطی با مدیریت انتقادی است. نیسار و همکاران (۲۰۲۱) نقش مدیریت منابع انسانی سبز را بر عملکرد محیطی هتل سبز مورد بررسی قرار دادند. علی شاه و همکاران (۲۰۲۱) اتصال منابع انسانی سبز را بر عملکرد اقتصادی محیطی مورد بررسی قرار دادند. سینگ و همکاران^۶ (۲۰۲۰) در

⁴ Cem Tanova

⁵ Sahiba Sharma

⁶ Song

¹ Michael Karikari

² Liuyue

³ Saddamand

روش‌شناسی پژوهش

رویکرد تحقیق ترکیبی (کمی و کیفی) بوده و از روش آمیخته اکتشافی بهره گرفته است. جامعه آماری در بخش کیفی، کلیه خبرگان اجرایی و دانشگاهی چه در سطح کیفی و چه در سطح کمی (۲۶۰ نفر) بودند. در بخش کیفی از نمونه گیری قضاوتی و گلوله برفی استفاده شد که با مصاحبه با ۱۹ نفر از نمونه های مدنظر اشباع نظری به دست آمد. روش نمونه گیری در بخش کمی به صورت طبقه ای و در دسترس بود. ابزار گردآوری داده ها در مرحله اول مصاحبه و بعد از کدگذاری و شناسایی مضمونها و شاخصها، پرسشنامه تدوین و برای اعتباربخشی مدل استفاده شد. تجزیه و تحلیل داده ها در قسمت کیفی با استفاده از تحلیل مضمون صورت گرفت و در قسمت کمی به کمک نرم افزار لیزرل انجام شد. ملاک انتخاب مواردی نظیر داشتن تألیفات در زمینه محیط زیست، مدیریت و فرهنگ سبز، سابقه طولانی در این زمینه و ارتباط فعلی با زمینه تحقیق، مناسب تشخیص داده شدن توسط اساتید راهنما و مشاور (در نفرات بعدی معرفی توسط مصاحبه‌شونده های اولیه) و همچنین از طریق فرمول کوکران برابر ۲۶۰ نفر به دست آمد.

تحقیقی نشان دادند مدیران سبز در سازمان ها می توانند در ایجاد تعادل بین مصرف منابع و توسعه اقتصادی کمک نماید و عملکرد اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی آنها را بهبود می بخشند. جان و همکاران (۲۰۱۹) یافته‌ها شواهد تجربی نشان می‌دهند که نوآوری سبز به عنوان یک متغیر میانجی در رابطه بین فرهنگ سبز و عملکرد محیطی عمل می‌کند. وانگ و همکاران^۱ (۲۰۱۹) نشان دادند؛ چگونه فرهنگ سبز سازمانی بر عملکرد سبز تأثیر می‌گذارد و مزیت رقابتی نقش میانجی نوآوری سبز. همچنین نشان دادند به منظور مدیریت و کنترل بد اخلاقی ها به یک رویکرد چند نظامی و جامع نیاز است. تان نات و همکاران (۲۰۱۸) تقویت رفتار شهروندی سازمانی برای محیط و نقش آموزش سبز و سازمانی فرهنگ را بررسی و آنها نشان دادند؛ پاداش سبز یا مدیریت عملکرد سبز، به بهبود کمک می‌کند. اکلیلو و همکاران^۲ (۲۰۱۵) در پژوهش خود به این نتیجه نائل شدند که روستائیان ممکن است اطلاعات، آگاهی و توان مالی لازم را داشته باشند اما در مورد اخلاق لازم برای بکارگیری فعالیت های متناسب با محیط زیست، با کمبودهایی دست به گریبان هستند.

جدول ۱- جزئیات مشارکت‌کنندگان در مصاحبه

ردیف	کد مصاحبه	جنسیت	تحصیلات	حوزه فعالیت فعلی	سابقه فعالیت
------	-----------	-------	---------	------------------	--------------

² Aklilu

¹ Wang

۱	U1	مرد	دکتری	گیاه پزشکی	۲۵
2	U2	مرد	دکتری	کشاورزی و امنیت غذایی	۲۲
3	U3	مرد	دکتری	شیلات و آبزیان	۲۷
4	U4	زن	دکتری	زراعت و اصلاح نباتات	۳۳
5	U5	مرد	دکتری	ترویج و آموزش کشاورزی	۱۸
6	U6	مرد	دکتری	منابع طبیعی و آبخیزداری	۲۵
7	U7	مرد	دکتری	دامپزشکی	۲۹
8	U8	مرد	دکتری	باغبانی	۱۷
9	U9	مرد	دکتری	زراعت و اصلاح نباتات	۲۴
10	U10	زن	دکتری	کشاورزی صنایع غذایی	۱۹
11	U11	مرد	دکتری	کشاورزی و امور عشایر	۳۱
12	U12	مرد	دکتری	محیط زیست و امنیت غذایی	۲۷
13	A1	مرد	دکتری	ترویج و آموزش کشاورزی	۲۲
14	A2	مرد	دکتری	زنتیک و اصلاح دام و طیور	۳۰
15	A3	مرد	دکتری	بیوتکنولوژی کشاورزی	۲۰
16	A4	مرد	دکتری	کشاورزی و آب و خاک	۱۸
17	A5	مرد	فوق لیسانس	کشاورزی و حوزه امور اراضی	۲۸
18	A6	مرد	دکتری	شیلات و آبزیان	۲۵
19	A7	مرد	دکتری	منابع طبیعی و آبخیزداری	۳۴

یافته ها

مشارکت کنندگان در پاسخ به سوالات مرتبط با هر یک از ابعاد مدل پارادایمی به تشریح پدیده خط مشی گذاری زیست محیطی مبتنی بر فرهنگ سبز پرداختند. از تحلیل جملات و دیدگاه‌های این افراد، کدهای اولیه استخراج شد. در مرحله بعد، کدهای مشترک و مورد تأکید کلیه مصاحبه شوندگان به انضمام کدهای با اهمیت از دید محقق به عنوان کدهای نهایی مشخص شدند. توضیحات مصاحبه شوندگان در پاسخ به سوالات مربوط به شرایط زمینه ای و

مداخله گر خط مشی گذاری زیست محیطی مبتنی بر فرهنگ سبز منجر به شناسایی کدهای جدول ۲ و ۳ شده است. که در قالب جداول و اشکال در ادامه توضیح داده می شود.

شرایط زمینه‌ای

شرایطی که می بایست برای موفقیت بهتر در اجرای فرایندها مورد توجه قرار گیرند. مجموعه موقعیت‌هایی را ایجاد نموده اند که افراد و سازمان تحت این موقعیت کنش و واکنش نشان می دهند. جدول ۲ مربوط به مفاهیم و مقوله‌های شناسایی شده

مرتبط با شرایط زمینه ای مصاحبه شوندگان
 شرایط زمینه ای خط مشی گذاری زیست
 در پاسخ به سوالات مورد نظر که مربوط به
 محیطی مبتنی بر فرهنگ سبز می باشد.
 جدول ۲- مفاهیم و مقوله های شناسایی شده مرتبط با شرایط زمینه ای

مقوله	مفهوم	کدهای نهایی
شرایط زمینه ای	فرهنگ سبز محیطی مبتنی بر سیاست های زیست استانداردها و	استانداردهای سبز مورد تأکید سرمایه گذاران و سهامداران الزام به توسعه استانداردهای زیست محیطی و انرژی پاک تقاضای کم به تولید ارگانیک از طرف مصرف کنندگان مقایسه شاخص های موجود با استانداردهای تدوین شده زیست محیطی
	اجرای قوانین و مقررات زیست محیطی مبتنی بر فرهنگ سبز	اجرای قواعد اسلامی حاکم بر مصرف اجرای آیین نامه ها، مقررات و الزامات تدوین شده خط مشی محیط زیستی مبتنی بر توسعه فرهنگ سبز استفاده از متخصصین مسلط به قوانین و مقررات مرتبط با مصرف بهینه منابع در کشاورزی و محیط زیستی مبتنی بر فرهنگ سبز جریمه متخلفین آسان کردن قانون رفع موانع تولید و دور زدن تحریم ها و باز گذاشتن مسیر جهت بهره برداران و تولید محصولات سبز ارائه گزارش شفاف متخلفین به سازمان و مراجع ذی صلاح الزامات و مقررات محیطی قانونگذاران و ناظران زیست محیطی مبتنی بر فرهنگ سبز

قوانین و مقررات زیست محیطی مبتنی بر
 فرهنگ سبز می باشد.

شرایط مداخله گر

شرایطی هستند که بر انتخاب مکانیزم
 ها مختلف بر تدوین این الگو مؤثر است و
 می توانند اجرای این مکانیزم را تسهیل و
 تسریع کنند. وقایعی که موجب تغییر در
 شدت اثرگذاری علی می شود. مصاحبه
 شوندگان در پاسخ به سوالات که مربوط به

در این جدول کدهای نهایی ارائه شده است.
 کدهایی که استخراج شدند، توضیحات و
 مصادیقی را بیان کردند که کدهای مستخرج
 از عبارات مهم آنها استخراج شده است، در
 مرحله بعد این کدها پالایش شده و
 مهم ترین آنها کدهای نهایی شرایط زمینه ای
 را شکل داده است. مفاهیم بدست آمده
 شامل استانداردها و سیاست های زیست
 محیطی مبتنی بر فرهنگ سبز و اجرای

شرایط مداخله گر خط مشی گذاری زیست محیطی مبتنی بر فرهنگ سبز است توضیحات و مصادیقی را بیان کردند. که کدهای مستخرج از عبارات مهم آنها استخراج شده است، در مرحله بعد این کدها پالایش شده و مهم‌ترین آنها کدهای نهایی شرایط مداخله گر را شکل داده است. در جدول ۳ کدهای نهایی ارائه شده است.

جدول ۳- مفاهیم و مقوله‌های شناسایی شده مرتبط با شرایط مداخله گر

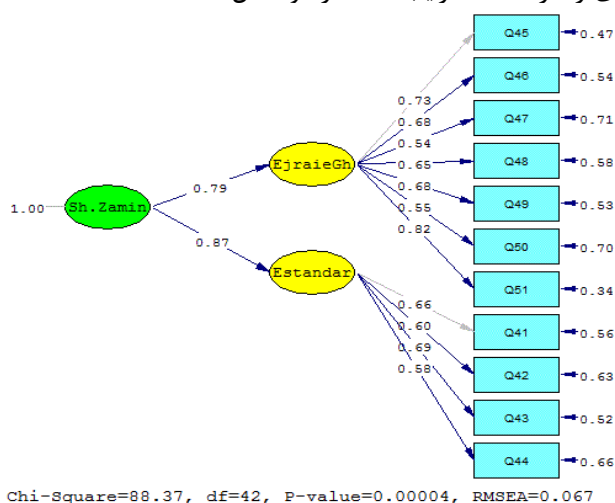
مقوله	مفهوم	کدهای نهایی
عوامل مداخله گر	فرهنگ سبز	الزامات سیاسی ترجیح دهنده ضوابط بر روابط
		جلوگیری از دخیل بودن عوامل سیاسی و فرهنگ عشیره ای ناآگاه در انتخاب پست های سازمانی
		انسجام و همکاری متولیان و ذی نفعان فرهنگ سبز
		حمایت مجامع تصمیم گیری و سیاستگذاری کشور و شورای عالی انقلاب فرهنگی و کمپین های محصولات سبز از جایگاه منابع طبیعی و محیط زیست جهت توسعه فرهنگ سبز
		رفع تحریم‌های بین المللی
		حفظ کاربری اراضی
	دانش زیست محیطی	توسعه دانش فنی و فرهنگ نوآوری سبز در فرایندهای فرهنگ سبز و مسائل زیست محیطی
		استفاده از فرهنگ دانش بنیان امنیت غذایی در خصوص زیست محیطی مبتنی بر فرهنگ سبز
		استفاده از تکنولوژی مدرن جهت پیش بینی شرایط محیطی تولید محصولات سبز
		به سبب نبود حمایت مادی و انسانی از نوآوری در فرهنگ سبز و مسائل زیست محیطی

خروجی لیزرل این مقوله را در حالت عدد معناداری نشان می دهد:

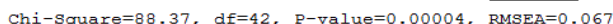
در این جدول کدهای نهایی ارائه شده است. کدهایی که استخراج شدند، توضیحات و مصادیقی را بیان کردند که کدهای مستخرج از عبارات مهم آنها استخراج شده است، در مرحله بعد این کدها پالایش شده و مهم ترین آنها کدهای نهایی شرایط مداخله گر را شکل داده است. مفاهیم بدست آمده شامل عوامل سیاسی و سطح دانش فنی زیست محیطی مبتنی بر فرهنگ سبز می باشد.

تحلیل عاملی تاییدی شرایط زمینه‌ای

شکل ۱ خروجی لیزرل مقوله شرایط زمینه-ای را در حالت ضرایب استاندارد و شکل ۲

شکل ۱- تحلیل عاملی تاییدی مقوله شرایط زمینه‌ای در حالت ضرایب استاندارد

که در جدول ۴-۱۱ آمده است، ملاحظه می‌شود که مدل اندازه‌گیری مدل مناسبی است چون که مقدار کای دو، مقدار RMSEA و نسبت کای دو به درجه آزادی آن کم بوده و نیز مقدار GFI و NFI آن بالای ۰/۹ است. کلیه مقادیر t نیز معنی‌دار می‌باشند.

متغیرهای پنهان	متغیرهای مشاهده شده	بار عاملی	آماره t-value	سطح معناداری	نتیجه
برای قوانین و مقررات زیست محیطی مبتنی بر فرهنگ سبز	اجرای قواعد اسلامی حاکم بر مصرف	۰/۷۳		< 0.01	معنادار است
	اجرای آیین نامه ها، مقررات والزامات تدوین شده خط مشی محیط زیستی مبتنی بر توسعه فرهنگ سبز	۰/۶۸	۹/۸۳	< 0.01	معنادار است
	استفاده از متخصصین مسلط به قوانین و مقررات مرتبط با	۰/۵۴	۷/۸۸	< 0.01	معنادار است

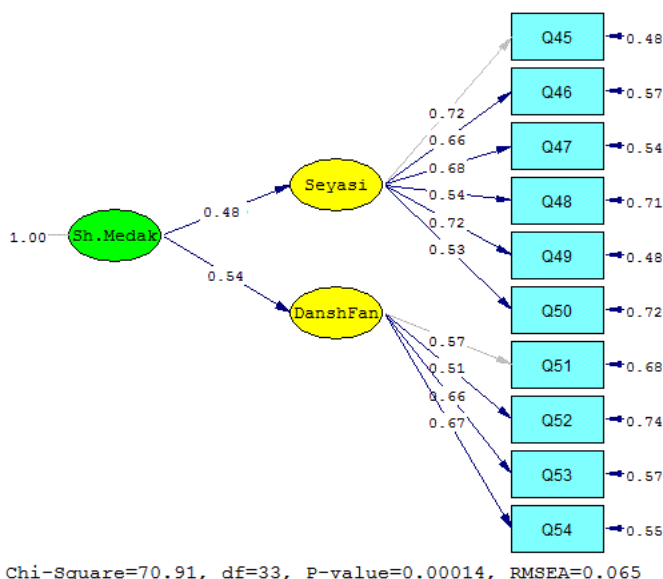
زمینه و مداخله مؤثر بر خط مشی گذاری زیست محیطی مبتنی بر فرهنگ سبز در سازمان جهاد کشاورزی استان کهگیلویه و بویراحمد | ۱۲۰

				مصرف بهینه منابع در کشاورزی و محیط زیستی مبتنی بر فرهنگ سبز	
معنادار است	$0/01 <$	۹/۴۵	۰/۶۵	جریمه متخلفین	
معنادار است	$0/01 <$	۹/۹۰	۰/۶۸	آسان کردن قانون رفع موانع تولید و دور زدن تحریم ها و باز گذاشتن مسیر جهت بهره برداران و تولید محصولات سبز	
معنادار است	$0/01 <$	۷/۹۵	۰/۵۵	ارائه گزارش شفاف متخلفین به سازمان و مراجع ذی صلاح	
معنادار است	$0/01 <$	۱۱/۶۲	۰/۸۲	الزامات و مقررات محیطی قانونگذاران و ناظران زیست محیطی مبتنی بر فرهنگ سبز	
معنادار است	$0/01 <$		۰/۶۶	استانداردهای سبز مورد تأکید سرمایه گذاران و سهامداران	استانداردها و سیاست های زیست محیطی مبتنی بر فرهنگ سبز
معنادار است	$0/01 <$	۶/۷۳	۰/۶۰	الزام به توسعه استانداردهای زیست محیطی و انرژی پاک	
معنادار است	$0/01 <$	۷/۱۴	۰/۶۹	تقاضای کم به تولید ارگانیک از طرف مصرف کنندگان	
معنادار است	$0/01 <$	۶/۵۷	۰/۵۸	مقایسه شاخص های موجود با استانداردهای تدوین شده زیست محیطی	
NFI	IFI	CFI	GFI	X^2/df	RMSEA
۰/۹۶	۰/۹۴	۰/۹۴	۰/۹۰	۲/۱۰۴	۰/۰۶۷

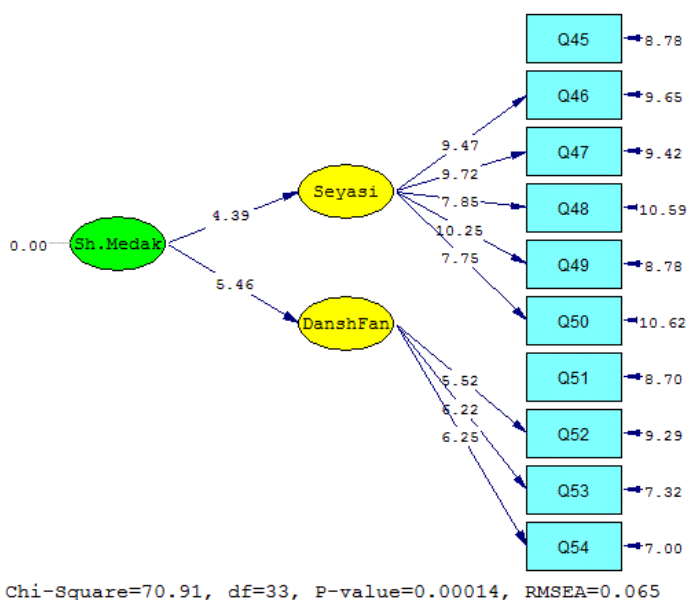
لیزرل این مقوله را در حالت عدد معناداری نشان می دهد:

تحلیل عاملی تاییدی شرایط مداخله ای

شکل ۳ خروجی لیزرل مقوله شرایط مداخله ای را در حالت ضرایب استاندارد و شکل ۴ خروجی

شکل ۳- تحلیل عاملی تاییدی مقوله شرایط مداخله‌ای در حالت اعداد معناداری

شکل ۴- تحلیل عاملی تاییدی مقوله شرایط مداخله‌ای در حالت اعداد معناداری

گویه ها می باشد. سؤال اساسی مطرح شده این است که آیا این مدل اندازه گیری؛ مناسب است؟ با نگاهی با نتایج خروجی لیزرل (بارهای عاملی و شاخص‌های برازش)

همانگونه که در شکل ۳ و ۴ و جدول ۵ مشاهده می‌شود در اینجا تمامی مقادیر t نیز بالاتر از ۱٫۹۶ می باشند که حاکی از معنی دار بودن در سطح اطمینان ۹۵٪ ابعاد با

که در جدول ۵ آمده است، ملاحظه می شود که مدل اندازه گیری مدل مناسبی است چون که مقدار کای دو، مقدار RMSEA و جدول ۵- شاخص های برازش مقوله شرایط مداخله ای

نسبت کای دو به درجه آزادی آن کم بوده و نیز مقدار GFI و NFI آن بالای ۰/۹ است. کلیه مقادیر t نیز معنی دار می باشند.

متغیرهای پنهان	متغیرهای مشاهده شده	بار عاملی	آماره t-value	سطح معناداری	نتیجه
عوامل سیاسی	الزامات سیاسی ترجیح دهنده ضوابط بر روابط	۰/۷۲		۰/۰۱ <	معنادار است
	جلوگیری از دخیل بودن عوامل سیاسی و فرهنگ عشیره ای ناآگاه در انتخاب پست های سازمانی	۰/۶۶	۹/۴۷	۰/۰۱ <	معنادار است
	انسجام و همکاری متولیان و ذی نفعان فرهنگ سبز	۰/۶۸	۹/۷۲	۰/۰۱ <	معنادار است
	حمایت مجامع تصمیم گیری و سیاستگذاری کشور و شورای عالی انقلاب فرهنگی و کمپین های محصولات سبز از جایگاه منابع طبیعی و محیط زیست جهت توسعه فرهنگ سبز	۰/۵۴	۷/۸۵	۰/۰۱ <	معنادار است
	رفع تحریم های بین المللی	۰/۷۲	۱۰/۲۵	۰/۰۱ <	معنادار است
	حفظ کاربری اراضی	۰/۵۳	۷/۷۵	۰/۰۱ <	معنادار است
توسعه دانش	توسعه دانش فنی و فرهنگ نو آوری سبز در فرایندهای فرهنگ سبز و مسائل زیست محیطی	۰/۵۷		۰/۰۱ <	معنادار است
	استفاده از فرهنگ دانش بنیان امنیت غذایی در خصوص زیست محیطی مبتنی بر فرهنگ سبز	۰/۵۱	۵/۵۲	۰/۰۱ <	معنادار است
	استفاده از تکنولوژی مدرن جهت پیش بینی شرایط محیطی تولید محصولات سبز	۰/۶۶	۶/۲۲	۰/۰۱ <	معنادار است

معنادار است	$0/01 <$	$6/25$	$0/67$	به سبب نبود حمایت مادی و انسانی از نوآوری در فرهنگ سبز و مسائل زیست محیطی	
NFI	IFI	CFI	GFI	X^2/df	RMSEA
$0/90$	$0/92$	$0/92$	$0/94$	$2/148$	$0/065$

بحث و نتیجه گیری:

کشاورزی پایدار نهضتی برای حفظ منابع طبیعی است که اهداف اساسی آن حفظ محیط زیست، سودمندی اقتصادی و برقراری عدالت اجتماعی و اقتصادی از طریق استفاده درست از منابع محیط زیست و تقلیل استفاده از مواد شیمیایی است. با طراحی قوانین و الگوی مناسب عوامل زمینه ای و مداخله گر مؤثر بر خط مشی زیست محیطی مبتنی بر فرهنگ سبز در سازمان جهاد کشاورزی می توان امید وار بود که بخش مهمی از مشکلات زیست محیطی ناشی از تولید محصولات که ریشه در باور بهره برداران و کارکنان این سازمان دارد، حل گردد. شرایط زمینه ای، به ویژگی هایی اطلاق می شود که هم می تواند بر روند اجرای استراتژی تأثیر مثبت و هم تأثیر منفی داشته باشد، شرایطی که می بایست برای موفقیت بهتر در اجرای این فرایندها مورد توجه قرارگیرند. بر این اساس، از صاحبه شوندهگان در مرحله اول تحقیق خواسته شد تا شرایط زمانی و مکانی مؤثر استفاده از تدوین الگوی خط مشی گذاری زیست محیطی در سازمان جهادکشاورزی استان کهگیلویه و بویراحمد، مبتنی بر فرهنگ سبز را عنوان کنند. در مرحله

کدگذاری باز و با تجزیه و تحلیل دقیق مصاحبه ها، جهت شرایط زمینه ای ۱۱ کد نهایی استخراج گردید که بر اساس تجزیه و تحلیل مرحله بعد یعنی کدگذاری محوری، این کدها در ۲ مفهوم دسته بندی شدند. شرایط زمینه ای، به ویژگی هایی اطلاق می شود که هم می تواند بر روند اجرای استراتژی تأثیر مثبت و هم تأثیر منفی داشته باشد. در مرحله کدگذاری باز و با تجزیه و تحلیل دقیق مصاحبه ها، ۱۱ کد نهایی استخراج گردید که بر اساس تجزیه و تحلیل مرحله بعد یعنی کدگذاری محوری، این کدها در ۲ مفهوم دسته بندی شدند. در این بخش، یافته های تحقیق در مورد شرایط زمینه ای طبق دسته بندی صورت گرفته توضیح داده می شود. یکی از عوامل تأثیرگذار استانداردها و سیاست های زیست محیطی مبتنی بر فرهنگ سبز شناسایی شد که شامل ۶ کد است. استانداردهای بین المللی که حاصل توافقات جهانی هستند بعنوان مراجع مهم فنی شناخته شده اند که با تعریف ویژگی هایی از محصولات و خدمات در بازارهای جهانی پایه ها ای برای تصمیمات درست در هنگام توسعه زیر ساخت و جلوگیری از اسراف آنها در کشورهای در حال توسعه محسوب می

گردند (گاورنسکی و همکاران ۲۰۰۶). مفهوم اجرای قوانین و مقررات زیست محیطی مبتنی بر فرهنگ سبز نیز به عنوان یکی از عوامل تأثیرگذار شناسایی شد که شامل ۷ کد است. سیاست های کلی محیط زیست ۱۵ بند دارد که برای نهادینه کردن این سیاست ها باید ساختارهای اداری- اجرایی مناسب برای نهادهای متولی طبیعت شکل گیرد. اکنون بالغ بر ۵۴ نهاد در زمینه امور منابع طبیعی و مسائل محیط زیستی کشور، گاهی حتی بدون اطلاع از یک دیگر، تصمیم گیری، سیاست گذاری و نهایتاً فعالیت های مرتبط را اجرا می کنند. این تفرق نهادها، تفرق ایده ها و رویکردها را رقم می زند که گاهی ممکن است به تعارضات نهادی ختم شود. نکته دیگر این است که تعدد، تفرق و به ویژه قدیمی بودن قوانین امور منابع طبیعی و مسائل محیط زیستی کشور قابلیت انطباق با شرایط جاری جامعه را ندارد. به عبارت دیگر، هنوز قوانین دهه ۴۰ بر امور منابع طبیعی و مسائل محیط زیستی کشور جاری است. این قوانین شاید در زمان خود به بهترین شکل تدوین شده بود، ولی پاسخگوی شرایط جاری کشور نیست. از سوی دیگر تدوین قوانینی متضاد برای سایر وزارتخانه ها یا نهادها، همچون قوانین و اصلاحات جدید درمورد معادن، به این تعارضات افزوده است. مثال دیگر این است که متأسفانه ماده ۵۴ >> قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور<< عیناً یک زمین خواری قانونی

اراضی ملی را ترویج می کند (کلاهی و همکاران، ۱۳۹۸). شرایط مداخله ای برخلاف شرایط زمینه ای، شرایطی هستند که بر انتخاب مکانیزم های مختلف برای تدوین الگوی خط مشی گذاری زیست محیطی در سازمان جهاد کشاورزی استان کهگیلویه و بویراحمد، مبتنی بر فرهنگ سبز مؤثر است و می توانند اجرای مکانیزم های را تسهیل و تسریع کنند. بر این اساس، از مصاحبه شوندهگان خواسته شد تا در مورد این موضوع که انتخاب مکانیزم های تدوین الگوی خط مشی گذاری زیست محیطی، مبتنی بر فرهنگ سبز متأثر از چه عواملی می باشد؟ را بیان کنند. در مرحله کدگذاری باز و با تجزیه و تحلیل دقیق مصاحبه ها ۱۰ کد نهایی استخراج گردید که بر اساس تجزیه و تحلیل مرحله بعد یعنی کدگذاری محوری، این کدها در ۲ مفهوم و یک مقوله دسته بندی شدند. یکی از عوامل تأثیرگذار عوامل سیاسی شناسایی شد که شامل ۶ کد است. بررسی اخیر سازمان همکاری های اقتصادی نشان می دهد که سیاست های حمایت از کشاورزی تمایل به تأثیرگذاری منفی بر محیط زیست دارند، اما نمی توان گفت که همواره چنین تمایلی وجود دارد (هندرسون و همکاران ۲۰۱۹). تقریباً تمام برنامه ریزان و سیاست گذاران بخش منابع طبیعی کشور بر این نکته اتفاق نظر دارند که این منابع در حال زوال تخریب بوده و با شیوه های کنونی سیاست گذاری و همچنین بهر

ه برداری، این روند همچنان مخرب ترین ادامه خواهد داشت. در راستای سیاست های کلی محیط زیست، برای سیاست گذاری و ایجاد ساختارهای مدیریتی مناسب جهت حفاظت و پاس داشت زیستگاههای طبیعی (بخشی از منابع طبیعی تجدیدپذیر) و مسائل محیط زیستی (آلودگی ها)، ضروری است تا ضمن بررسی تاریخچه ساختار اداری و حقوقی نهادهای کنونی متولی طبیعت و محیط زیست، به کمیت و کیفیت مسئولیت آنها بیشتر دقت شود (کلاهی، ۱۳۹۹). مفهوم سطح دانش فنی نیز به عنوان یکی از عوامل تأثیرگذار شناسایی شد که شامل ۴ کد است. دانش زیست محیطی، از نظر مفهومی، شناخت و سواد لازم درباره ی مفاهیم کلیدی، مسایل زیست محیطی و آشنایی با مهارت های لازم برای مقابله با آنها است (صالحی، ۱۳۸۹). دانش زیست محیطی عبارت است از " مجموع دانش فرد درباره موضوعات زیست محیطی و در واقع، به معنا پی بردن به اهمیت محیط زیست است (لئونیدو و همکاران، ۲۰۱۸). یکی از متغیرهای مهم، دانش فرد درباره ی مسایل زیست محیطی است . دانش به منزله یک ضرورت برای انجام موفقیت آمیز فعالیت ها و ابزاری برای غلبه بر ناآگاهی یا اطلاعات غلط و از جمله عوامل پیش بینی کننده دغدغه و رفتار زیست محیطی افراد می باشد (دنلوپ و همکاران، ۲۰۰۱). به طور کلی، نوآوری سبز، فرایند تولید دانش فنی باهدف کاهش پیامدهای منفی زیست

محیطی است (سانجای و همکاران، ۲۰۲۰). که مجموع این عوامل باعث توسعه خط مشی گذاری زیست محیطی مبتنی بر فرهنگ در سازمان جهاد کشاورزی می شود. لذا نتیجه می گیریم شناسایی عوامل زمینه ای و مداخله گر خط مشی گذاری زیست محیطی می تواند بر مدیران، کارکنان و بهره برداران سازمان جهاد کشاورزی استان کهگیلویه و بویراحمد جهت توسعه فرهنگ سبز مؤثر باشد. همچنین با تمرکز بر این عوامل، می توان به تدوین الگوی کیفی خط مشی گذاری زیست محیطی مبتنی بر فرهنگ در سازمان جهاد کشاورزی کمک کرد.

تعارض منافع:

تعارض منافی وجود ندارد. "هیچ گونه تعارض منافع توسط نویسندگان بیان نشده است."

مراجع و منابع

بررسی رابطه بین اخلاق و شکاف خط مشی های عمومی در حوزه محیط زیست. مجله اخلاق در علوم و فن آوری. ##.

- شیران زایی شهرام، آقاجانی دردانه. (۱۴۰۲). آسیب شناسی فرآیند تدوین خط مشی های محیط زیست. علوم و تکنولوژی محیط زیست، دوره بیست و پنجم، شماره دو، اردیبهشت ماه ۱۴۰۲ (۸۶-۷۱). ##.

- میومند، بهروز، امینی سابق، زینالعابدین، ساده، احسان و خلج، محمدرضا (۱۳۹۸) بررسی و ارایه الگوی اجرای خط مشی گذاری زیست محیطی با استفاده از نظریه داده مبنا. مجلس و راهبرد. (۹۸: ۷۱-۷۵). ##.

- متنی زاده، م.، زمانی، غ.، و غلام رضایی، س. (۱۳۹۴). واکاوی هنجارهای اخلاقی زیست محیطی کشاورزان: مورد مطالعه کشاورزان شهرستان شیراز. مجله علوم ترویج و آموزش کشاورزی ایران، جلد ۱۱، شماره ۲. صص ۴۹-۶۵. ##.

- مسرور غلام علی، مشعلی فواد، راهی شایسته حسین (۱۴۰۱) بررسی تأثیرات شایستگی مدیریت تأمین سبز بر صرفه جویی در هزینه های زیست محیطی و اثرات زیست محیطی در نیروگاه رامین. کنفرانس بین المللی مدیریت سبتمبر ۲۰۱۲. ##.

- معدنی، جواد (۱۴۰۰) تدوین الگوی مطلوب خط مشی گذاری زیست محیطی

- اصلی پور. حسین. شریفزاده، فتاح (۱۳۹۴). راهبرد خطمشی گذاری زیست محیطی کشور در بستر نظریات متعارف تصمیمگیری عمومی. مجلس و راهبرد. ۱۹: (272-245). ##.

- الوانی، سیدمهدی، شریف زاده، فتاح (۱۳۹۴). فرآیند خطمشی گذاری عمومی، نشر دانشگاه علامه طباطبائی، چاپ چهاردهم. ##.

-انصاری، محمد رضا، قیومی، عباسعلی، صالحی امیری، رضا، عزیزی فراهانی، فاطمه، قدمی، محسن (۱۴۰۱) ارائه الگوی خط مشی گذاری فرهنگی و با رویکرد تحول (مورد مطالعه دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران). فصلنامه علمی مطالعات راهبردی سیاست گذاری عمومی تابستان ۱۴۰۰. ##.

- بندری، اصغر و سوخت انلو، مجتبی (۱۳۹۹). بررسی رفتار زیست محیطی کشاورزان دشت مغان در بکارگیری سموم کشاورزی، فصل نامه انسان و محیط زیست، شماره ۳۵، تابستان ۷۴-۶۷ : ۹۹. ##

- پهلوان، عاتکه (۱۳۸۴). ارائه الگوی مدیریت زیست محیطی در پروژه های نیروگاه های برق آبی. ##.

- رضایی، فاطمه، طبری، مجتبی، فرهادی محلی، علی، مجیبی، تورج (۱۴۰۱)

culture:the moderating role of green innovation. The Author(s), under exclusive licence to Springer-Verlag GmbH Germany, part of Springer Nature 2023##

-Chan, Ying Tung.(2020). Are macroeconomic policies better in curbing air pollution than environmental policies? A DSGE approach with carbondependent fiscal and monetary policies. *Energy Policy*. 141 (2020) ##

-Cem Tanova & Steven W. Bayighomog (2022): Green human resource management inservice industries: the construct, antecedents, consequences, and outlookTheService Industries Journal, DOI: 10.1080/02642069.2022.2045279##

-Chan, Alan T.L., Ngai, Eric W.T., Moon, Karen K.L., (2017). The effects of strategic and manufacturing flexibilities and supply chain agility on firm performance in the fashion industry. *Eur. J. Oper. Res.* 259 (2), 486-499. ##

-Chen, Y. S., & Chang, C. H. 2013. The determinants of green product development performance: Green dynamic capabilities, green transformational leadership, and green creativity. *Journal of Business Ethics*, 116(1),107-119. ##

در بستر گردشگری سبز. مطالعات مدیریت

گردشگری ۱۶(۵۶)، ۲۵۱-۲۷۸.##

-Aklilu, N., Adisu, A., Desalegn, K., and Gebreegziabher, A.(2015).Agricultural extension for enhancing productivity and poverty alleviation in small in Ethiopia African. *Journal of Agricultural Research*, 11(3), 171-183.##

-Ahmadian, Dariush and Hekhritian, Mansour (2015). Sociological analysis of the role of cultural factors on urban environmental behaviors (case study of citizens of Kermanshah city), *Sociological Studies of the City*, Vol. 18, pp. 51-76. ##

-Application of agricultural pesticides, Man and Environment Quarterly, No. 35, Summer 99: 67-744##

-Bashirun, S. N., & Noranee, S. (2020). Influence of Environmental Knowledge and Attitude onEmployee Green Behaviour. *International Journal of Academic Research in Business and SocialSciences*, 10(6), 937-946. ##

-Cai Lil · Fazeelat Aziz1 · Shoaib Asim2 · AsimShahzad1AsadKhan1(2023): Employee green behavior a study on theimpactofcorporatesocialresp onsibility (CSR) on employee green behavior, green

- Public Policy Making Process, Allameh Tabatabai University Publication, 14th Edition. ##
- Ezat Allah Karami and Keshavarz, Marzieh. (2015). Human Dimensions of Conservation of Natural Resources, Iranian Science and Technology Promotion and Education, Volume 11, Number 2, pp. 101- (In Persian). ##
- Florida, R., 1996. Lean and green: the move to environmentally conscious manufacturing. Calif. Manag. Rev. 39 (1), 80e105. ##
- Gupta, S., Dangayach, G.S., Singh, A.K., Meena, M.L., Rao, P.N., (2018). Implementation of sustainable manufacturing practices in Indian manufacturing companies. Benchmark Int. J. 25 (7), 2441-2459##
- Hosseini Golafshani, Ahmad, Sharifzadeh, Fattah, Salehi Sedkiani, Jamshid, Vakil Pool, Mehdi (2018) Designing the transformation model of Iran's administrative system from the perspective of cultural policies. Strategy Quarterly, 28th year, Nodvik issue, summer 2018, pp. 141-166. ##
- Juan J. García-Machado, and Minerva Martínez-Ávila: Environmental Performance and Green Culture:The Mediating Effect of Green Innovation.An Application to theAutomotive -Chuang Li· Jiating Liu· Liping Wang (2024): Research on the influence mechanism of public greenbehavior guiding policy effect: from the perspective of policy synergy system. Environment, Development and Sustainability. The Author(s), under exclusive licence to Springer Nature B.V. 2024##
- Cohen, S. (2014). *Understanding environmental policy*. Columbia University Press.
- Daneshvar Tehrani, Marjan (2013) Prioritization of green management indicators in the energy and waste sectors. Case study: Irfan Hospital, Tehran, Master's Thesis, Islamic Azad University. Science and Research Unit##
- DeLeon, P., & DeLeon, L. (2002). *What ever happened to policy implementation? An alternative approach*. Journal of public administration research and theory,12(4), 467-492. ##
-
- Daimy,N.,&Christopher,E.(2016).AnalyticalstudyongreenHRpractices -need a paradigmshift. Journal of Chemical and Pharmaceutical Sciences, 9(4),2094-2097. ##
- Dixon , F. , Financial markets and corporate environmental results, Oxford University Press,2002.
- Elwani, Seyyed Mehdi, Sharifzadeh, Fatah (2014).

- Kayani Salmi, S. and Shaterian, M. (2016). Identification of socio-cultural factors affecting environmental preservation (case study of Kashan citizens) *Environmental Education and Sustainable Development Quarterly* 6(2), 110-115. ##
- Kraft, M. E. (2017). *Environmental policy and politics*. ##
- ..Taylor&Francis.LahceneMakh loufi,TangMeirun,FatehBelaid, NoorulsadiqinAzbiya
- Yaacob(2021) Universiti Utara Malaysia, Guizhou University, Lille Catholic University: Universite Catholique de Lille, Universiti Utara Malaysia: Impact of Green Entrepreneurship Orientation onEnvironmental Performance: The Natural ResourceBased View Perspective. ##
- Li, M., Fua, Q., Singh, V.P., Ji, Y., Liua, D., Zhang, Ch., Li., T. (2018). An optimal modeling approach for managing agricultural water-Tenergy food nexus under uncertainty. *Science of the Total Environment*, 651(2). 1416–1434. ##
- Liuyue Fang , Shengxu Shi, Jingzu Gao, Xiayun Li(2022) The mediating role of green innovation and green culture in the relationship between green human resource management and environmental performance. ##
- Industry. 7 August 2019; Accepted: 31 August 2019; Published: 6 September 2019##
- Hosseini Golafshani, Ahmad, Sharifzadeh, Fattah, Salehi Sedkiani, Jamshid, Vakil Pool, Mehdi (2018) Designing the transformation model of Iran's administrative system from the perspective of cultural policies. *Strategy Quarterly*, 28th year, Nodvik issue, summer 2018, pp. 141-166. ##
- Hou, Shuhua; Xu, Jiuping & Yao, Liming. (2020). Integrated environmental policy instruments driven river water pollution management decision system. *Socio-Economic Planning Sciences*. Volume 75, June 2021, ##
- Journal of agriculture and sustainable development, serial 43 (September 2011). Bi-monthly research, informative and analytical journal. ##
- Ezat Allah Karami and Keshavarz, Marzieh. (2015). Human Dimensions of Conservation of Natural Resources, Iranian Science and Technology Promotion and Education, Volume 11, Number 2, pp. 101-120. (In Persian). ##
- Kane, Gareth. (2012). *The green executive: corporate leadership in a low carbon economy*. Washington, DC: Earthscan.

- environmental innovativeness, green intellectual capital an circular economy implementation behaviour: A sequential mediation model, Appiah et al., *Cogent Engineering* (2023), 10: 2220496##
- Moini Olav J., Hamid, Sorensen Eva, Szuchy-Kristiansen. (2014). "Adoption of green strategy by Danish firms", *Sustainability Accounting, Management and Policy Journal*, Vol. 5 Iss 2 pp. 197 – 223.
- Nematollahi, F., Sadraei Javaheri, A., Samadi, A. and Shahnazi, R. (2018). Investigating the welfare and environmental effects of subsidizing research and development and taxing energy consumption. *Journal of Energy Economics Studies*, 15(60): 107-127. (Persian) ##
- Novianto, Ferdy., Noor, Irwan., & Indah Mindarti, Lely. (2018). *Renewable energy policy scenarios as implementation moderation of fuel subsidy policy in Indonesia*. foresight, 20(5), 527-553.
- OECD. (2008). *Environmental Policy and Household Behaviour: Review of Evidence in the Areas of Energy, Food, Transport, Waste and Water*. ##
- Pham, N. T., Tučková, Z., & Phan, Q. P. T. (2019). Greening human resource management -Li-Ping Fan and Hung-Chang Chung: Impact of Environmental Leadership on Environmental Behavior: The Mediating Effects of Green Culture, *Environmental Management, and Strategic Corporate Social Responsibility. Sustainability* 2023, 15,16549. <https://doi.org/10.3390/su152416549>۳۷, Winter 2021, pp. 51-79. [InPersian] ##
- Matnizadeh, M., Zamani, G., Ghulam Rezaei, S. (2014). Analyzing the environmental ethical norms of farmers: the case study of farmers in Shiraz city. *Iranian Journal of Agricultural Extension and Education Sciences*, Volume 11, Number 2. pp. 49-65. ##
- Masroul Gholam Ali, Mashali Fawad, Rahi Shawi Hossein(2022) Investigating the effects of green supply management competence on saving environmental costs and environmental effects in Ramin Power Plant. September 2012 international management conference. ##
- Madani, Javad (2021) *Compilation of the optimal model of environmental policy in the context of green tourism*. *Tourism Management Studies* 16(56), 278-251. ##
- Michael Karikari Appiah, Aloysius Sam, Vida Osei-Agyemang and Alex Nsowah4 (2023): Green culture,

-Saddamand Hamzeh Al Amosh
6 A. Hazaea, Ebrahim
MohammedAl-Matari 2,3,*,
Khaled Zedan 4Saleh F. A.
Khatib 5,*, Jinyu Zhu
1(2022)Green Purchasing: Past,
Present and Future. ##

-Shabani, Mohammad.
Shemirani, Rasul (2007), the
position of environmental
finance in Iran's economy,
Office of Tax Studies and
Research.

-Sahiba Sharma, Gyan Prakash
b, Anil Kumar c, Eswara
Krishna

Mussadad,JijuAntonySunilLuth
ra(۲۰۲۱)Analysingtherelationsh
ipofadaptionofgreenculture,inn
ovation,greenperformae for
achieving sustainability:
Mediating role ofemployee
commitment##

-Salehi, Sadegh; Feizi, Salman
& Gholipour, Yaser. (2023).
Analyzing Factors Influencing
Image and Environmentally-
Friendly tourists Behavior
inNature-Based Destinations
(Case Study: Masal City).
TourismManagement Studies.
Volume 15, Number##

-Song, W, Wang, G-Z, Ma, X.
(2020) Environmental
innovation practices and green
product innovation
performance: A perspective
from organizational climate.
Sustainable Development, 28:
224– 234.

and employee commitment
toward the environment: An
interaction model, *Journal of
Business Economics and
Management*, 20(3): 446-465.
##

-Qasim Ali Nisar, Shahbaz
Haider, Faizan Ali, Samia
Jamshed, Kisang Ryu, Sonaina
Saif Gill (2021) Green Human
Resource Management
Practices and Environmental
Performance in Malaysian
Green Hotels: The role of Green
Intellectual Capital and Pro-
Environmenta##

-Rezaei, Abdulmutallab.,
Hassowini, Mahmoud., and
Alavi Asadi (2014). Analysis of
information exchange network
in the study: Alborz dam basin
in Mazandaran province (Range
and watershed management
magazine), volume 68, number
1, pp: 65-80. ##

-Rezaei, Fatemeh, Tabari,
Mojtabi, Farhadi Mohali, Ali,
Mujibi, Toraj (2022)
Investigating the relationship
between ethics and the gap in
public policies in the field of
environment. *Journal of ethics
in science and technology*##

-Rajabpour Ebrahim, Afkhami
Ardakani Mehdi (2019) The
relationship between green
human resource management
and green supply chain. *Human
resource management in the oil
industry*; 11(44):317-342. ##

- development and implementation in Ghana's gold mining sector: Insights from a Q-methodology study. *Environmental Science & Policy*. Volume 97, July 2019, Pages 106-115. ##
- United Nations Environment Program (UNEP). (2002). The environmental Impact assessment training resource manual. Nairobi: United Nations##
- Wantao, Y. Roberto, Chavez. Mengying, Feng. Chee. Yew, Wongd. Brian Fynes (2020). Green human resource management and environmental cooperation: An ability-motivation-opportunity and contingency perspective, *International Journal of Production Economics*. Volume 219, January 2020, Pages 224-235##
- Wang, Y., Liang, J., Yang, J., Ma, X., Li, X., Wu, J., Yang, G., Ren, G., Feng, Y. (2019). Analysis of the environmental behavior of farmers for non point source pollution control and management: An integration of the theory of planned behavior and the protection motivation theory. *Journal of Environmental Management*. 237(1), 15-23. ##
- Yuting Liu · Yuanling Li · Huixuan Wang · Junqi Liu (2024): How does green culture impact corporate environmental <https://doi.org/10.1002/sd.1990> ##
- Sroufe, R. P., Liebowitz, J., & Sivasubramaniam, N. (2010). Are you a leader or a laggard? HR's role in creating a sustainability culture. *People and Strategy*, 33(1), 34-42. ##
- Syed Mehmood Ali Shah, Yang Jiang, Hao Wu, Zahoor Ahmed, Irfan Ullah and Tomiwa Sunday Adebayo (2021) Linking Green Human Resource Practices and Environmental Economics Performance: The Role of Green Economic Organizational Culture and Green Psychological Climate##
- Shiran Zaei Shahram, Aghajani Dardane. (2023). Pathology of the process of drafting environmental policies. *Environmental Science and Technology*, twenty-fifth volume, number two, May 2002 14(71-86) ##
- Sudin, S., & Mohamed, Z. (2018). Exploring the Relationship of Green HRM, Ems and Corporate Environmental Citizenship Behavior. *International Conference on Education and Social Sciences*, 5(7), 879-88##
- Tuokuu, Francis Xavier Dery; Idemudia, Uwafiokun; S. Gruber, James & Kayira, Jean. (2019). Linking stakeholder perspectives for environmental policy

A dual
responsibility? perspective from ability-
motivation-opportunity and
organizational learn##

Presenting a Contextual and Interventional Model That is Effective in Environmental Policymaking Based on Green Culture in the Agricultural Jihad Organization of Kohgiluyeh and Boyer Ahmad Province

Shamsuddin Rahimizadeh¹, Hassan Soltani^{2*}, Hamid Mahmoudian Attaabadi³, Saeed Razeghi⁴, Syeed Amir Shamsniya⁵

Abstract

Background and purpose: The research field is solving environmental problems in the Agricultural Jihad Organization of Kohgiluyeh and Boyer Ahmad Province. In this organization, the development of green culture is of great importance. Therefore, in order to develop green culture for environmental protection, we need effective contextual and intervention factors. The aim of the research is to present a contextual and interventional model that is effective in environmental policymaking based on green culture in the Agricultural Jihad Organization.

Methodology: The research approach is mixed (quantitative and qualitative) and uses a mixed exploratory method. The statistical population of executive and academic experts at the qualitative and quantitative levels is 260 people, the qualitative part uses judgmental and snowball sampling, which reached theoretical saturation by interviewing 19 people from the intended sample. The quantitative sampling method was stratified and available, the data collection tool in the first stage of the interview after coding and identifying themes and indicators, a questionnaire was developed and used to validate the model. Data analysis in the qualitative part was done with theme analysis and in the quantitative part was done with Lisrel software.

Findings: The results of thematic analysis showed that contextual factors have 2 concepts and 11 codes whose dimensions include standards and policies and the implementation of laws and regulations, as well as intervening factors have 2 concepts and 10 codes whose dimensions include political factors and the level of environmental technical knowledge based on green culture.

Conclusion: The results of the factor analysis showed that the models have a good fit, and in general, the identification of the background and intervening factors of the environmental policy can be effective for managers, employees and agricultural operators to develop the green label.

Keywords: Environmental Policy, Green Culture, Contextual, Interventionist

¹ PhD student, Department of Management, Fars Science and Research Branch, Islamic Azad University, Fars, Iran. PhD student, Department of Management, Shiraz Branch, Islamic Azad University, Shiraz, Iran.

^{2*} Associate Professor, Department of Management, Shi.C., Islamic Azad University, Shiraz, Iran. (Corresponding author)

³ Associate Professor, Department of Islamic Education, Shiraz Branch, Islamic Azad University, Shiraz, Iran.

⁴ Assistant Professor, Department of Management, Shiraz Branch, Islamic Azad University, Shiraz, Iran.

⁵ Associate Professor, Department of Water Engineering, Shiraz Branch, Islamic Azad University, Shiraz, Iran.